

Valsts prezidenta Egila Levita uzruna Latvijas Mūzikas akadēmijas simtgades koncertā

Publicēts pirms vairāk nekā 5 gadiem

Publicēts: 11.01.2020.

Labvakar, ministra kungs!

Labvakar, rektora kungs!

Labvakar, mūziķi, visi klātesošie, dāmas un kungi!

Labvakar, latvieši, jo vārdi latvieši un mūzika nekad nav šķīrami!

I

Tieši pirms 100 gadiem, tieši šajā datumā – 11. janvārī – ar koncertu pirmā latviešu arhitekta Jāņa Baumaņa savulaik projektētajā kādreizējā Rīgas Aleksandra ģimnāzijas ēkā tika atklāta Latvijas Konservatorija.

II

Vēl tajā laikā janvārī ritēja Neatkarības karš. Latgale vēl nebija atbrīvota pilnībā. Daugavpils bija tikai nedēļu Latvijas pārvaldībā, un Latvijas armija gāja uz priekšu. Taču šajā datumā notika jau pirmais koncerts konservatorijā. Tātad Latvijas Pagaidu valdība toreiz uzskatīja to par tikpat svarīgu – šīs konservatorijas, tagad akadēmijas, dibināšanu –, kā šajā laikā tā uzskata, ka pie Latvijas valsts pieder augstskolas un arī konservatorija – šodien Latvijas Mūzikas akadēmija.

III

Par kultūras ekonomisko atdevi, cik kultūra dod ekonomikai, par to toreiz neviens nedomāja, jo toreiz visi saprata, ka latvieši ir kultūrnācija un Latvijas valsts ir dibināta kā kultūrnācijas valsts. Ja mēs esam kultūrnācija, tas nozīmē, ka mēs esam arī nācija, kurā māksla, mūzika, humanitārās zinātnes, sociālās zinātnes tiek celtas godā un arī tiek veicinātas, izveidojot attiecīgās mācību un zinātnes iestādes. Jau simt gadus šo uzdevumu veic mūsdienu akadēmija.

IV

Latvijas Konservatorijas veiksmes pamatus lika tās pirmais un ilggadējais rektors komponists Jāzeps Vītols. Šī dižgara personības starojums Latvijas mūzikā bijis tik liels, ka neviena no svešajām varām, kas pēc tam šeit Latvijā bija, nevarēja izdzēst Jāzepa Vītola vārdu no mūsu nācijas vēsturiskās atmiņas.

V

Pirms 100 gadiem izskanēja jautājums par to, kāds ir latviešu mūzikas augstskolas galvenais uzdevums. Tika toreiz ieteikts arī “producēt virtuozus”. Rektors Jāzeps Vītols to noraidījis, sakot, ka “vispirms latvju zemei vajag būt tik muzikāli nobriedušai, lai tā tiktu vispār pielaista starptautiskā cīņā, lai tā drīkstētu savu balsi pacelt pasaules koncertā”.

Šodien, kad latviešu solisti, komponisti, diriģenti un kori ir pazīstami visā pasaulē, mēs droši varam Jāzepam Vītolam atbildēt – uzdevums ir izpildīts! Latviešu mūziķi kā izcilības tiek gaidīti pasaules mūzikas notikumos, viņi piedalās lielajā pasaules koncertā. Un viņiem līdzī iet Latvijas vārds, Latvijas valsts vārds, latviešu nācijas vārds.

VI

Par to mums jāpateicas akadēmijas mācībspēkiem, visiem, kuri ir izglītojušies Latvijas Mūzikas akadēmijā jeb agrāk – konservatorijā, visiem, kuri savu dzīvi ir veltījuši mūzikai un ar savu talantu dara citu cilvēku dzīves bagātas.

Paldies jums!

VII

Latvijas Mūzikas akadēmijai es arī turpmāk novēlu labvēlīgus apstākļus, iedvesmu un, galvenais, radošu brīvību kā augsni, kurā dzimt mūzikai!

Lai izcilām personībām bagāti un veiksmīgi nākamie simt gadi!

Dievs, svētī Latviju!

Saistītas tēmas

[Egils Levits](#)

<https://www.president.lv/lv/jaunums/valsts-prezidenta-egila-levita-uzruna-latvijas-muzikas-akademijas-simtgades-koncerta>